

Sygn. akt I C 1948/15

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 kwietnia 2016 r.

Sąd Rejonowy Gdańsk-Północ w Gdańsku I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Piotr Połczyński

Protokolant: staż. Aleksandra Słomczewska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 29 kwietnia 2016 r. w G.

sprawy z powództwa B. W. (1)

przeciwko Gminie M. G.

o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności

I. oddała powództwo;

II. kosztami procesu obciąża powoda B. W. (1), uznając je za uiszczone w całości.

Sygn. akt I C 1948/15

UZASADNIENIE

Powód B. W. (1) wystąpił przeciwko pozwanej Gminie M. G. o pozbawienie wykonalności „tytułu egzekucyjnego I Nc 120/11”, wskazując, że lokal należał do osoby trzeciej i to ona spowodowała powstanie zaległości, natomiast powód płacił mu regularnie czynsz i nie łączył go żaden stosunek prawny ani faktyczny z pozwaną, która występowała w sprawie I Nc 120/11 jako strona powodowa. Domagał się również zasądzenia od pozwanej na swoją rzecz kosztów postępowania, w tym ewentualnych kosztów zastępstwa procesowego. W uzasadnieniu wskazał, że podnajmował on lokal i płacił głównemu najemcy zgodnie z ich umową, a ten miał płacić część tych pieniędzy pozwanej, pozostałą część pozostawiając jako swój dochód. W drugiej połowie lutego 2015 r. powód otrzymał od komornika postanowienie o potrącaniu części jego emerytury. Stwierdził zarazem, że wywiązywał się on z opłat i nie jest jego winą, że główny najemca nie płacił, o czym powód nic nie wiedział.

Podczas rozprawy w dniu 19 kwietnia 2016 r. pełnomocnik powoda stwierdził, że powód nie miał umowy z pozwaną, ale płacił głównemu najemcy, który był zobowiązany przekazywać te należności Gminie M. G.. Podkreślił też, że B. W. (1) nie łączył żaden stosunek prawny z pozwaną gminą, a jedynie z głównym najemcą. Pełnomocnik stwierdził ponadto, że powód nie jest winny zaistniałej sytuacji i że nie miał on możliwości innego działania oraz że pozwana mogła w ogóle nie przyjmować od niego pieniędzy, jako że nie jest on stroną, a nadto że prowadzona przeciwko B. W. (1) egzekucja jest nieuzasadniona zarówno prawnie, jak i pod względem moralnym.

Pozwana Gmina M. G. nie zajęła stanowiska w sprawie. Nie żądała też przeprowadzenia rozprawy w swojej nieobecności.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Pozwem wniesionym do Sądu Rejonowego Gdańsk-Południe w Gdańsku Gmina M. G. wystąpiła o orzeczenie nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym, że B. W. (1), jako jeden z pozwanych, zobowiązany jest zapłacić solidarnie na jej rzecz kwotę 6.833,10 zł wraz z odsetkami i kosztami procesu według norm przepisanych. Uzasadniając to żądanie, wskazała w szczególności, iż B. W. (1) zajmuje bez tytułu prawnego należący do niej lokal mieszkalny nr (...) przy ul. (...) w G.. Do pozwu Gmina M. G. załączyła między innymi zbiorcze zestawienie zaległości i odsetek z tytułu bezumownego zajmowania lokalu w okresie od 1 lutego 2009 r. do 31 lipca 2010 r.

/dowody: pozw – k. 2-2v. akt sprawy I Nc 120/11 Sądu Rejonowego Gdańsk-Południe w Gdańsku; zbiorcze zestawienie zaległości i odsetek z tytułu bezumownego zajmowania lokalu – k. 8-11 akt sprawy I Nc 120/11 Sądu Rejonowego Gdańsk-Południe w Gdańsku/

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 23 lutego 2011 r., wydanym w sprawie I Nc 120/11, Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym Gdańsk-Południe w Gdańsku orzekł zgodnie z żądaniem pozwu. Odpis przedmiotowego nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym wraz z odpisem pozwu i załączników oraz pouczeniem o sposobie i terminie wniesienia sprzeciwu oraz o skutkach niezaskarżenia nakazu, a także z pouczeniem o skardze na zawarte w nakazie zapłaty rozstrzygnięcie o kosztach postępowania został doręczony do rąk własnych B. W. (1) w dniu 9 marca 2011 r. Orzeczenie to uprawomocniło się z dniem 24 marca 2011 r. Postanowieniem z dnia 16 maja 2011 r. została jemu nadana klauzula wykonalności.

/dowody: nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym – k. 12 akt sprawy I Nc 120/11 Sądu Rejonowego Gdańsk-Południe w Gdańsku; potwierdzenie odbioru – k. 15 akt sprawy I Nc 120/11 Sądu Rejonowego Gdańsk-Południe w Gdańsku; zarządzenie z dnia 16 maja 2011 r. – k. 17 akt sprawy I Nc 120/11 Sądu Rejonowego Gdańsk-Południe w Gdańsku; postanowienie o nadaniu klauzuli wykonalności – k. 16 akt sprawy I Nc 120/11 Sądu Rejonowego Gdańsk-Południe w Gdańsku/

Na podstawie powołanego nakazu zapłaty zaopatrzonego w klauzulę wykonalności Gmina M. G. wszczęła przeciwko B. W. (1) postępowanie egzekucyjne, które prowadzi Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym Gdańsk-Południe w Gdańsku H. G. w sprawie Km 4345/13.

/bezsporne/

Rachunek bankowy B. W. (1) zajęty w tymże postępowaniu został zwolniony co do comiesięcznych wpływów ze świadczenia emerytalno-rentowego wypłacanego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych w G., Wydział R. i Emerytur. Wpływające tytułem powyższego należności pozostawione są do dyspozycji B. W. (1).

/dowód: pismo komornika sądowego – k. 59 akt egzekucyjnych Km 4345/13 Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym Gdańsk-Południe w Gdańsku H. G./

W okresie, za który Gmina M. G. dochodziła należności w sprawie I Nc 120/11 Sądu Rejonowego Gdańsk-Południe w Gdańsku, B. W. (1) zamieszkiwał w lokalu nr (...) przy ul. (...) w G.. Po wydaniu w tym postępowaniu nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym nie wpłacał on jednak jakichkolwiek należności za powołany okres na rzecz Gminy M. G..

/dowód: zeznania powoda – k. 47/

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Jeżeli pozwany nie stawi się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę albo mimo stawienia się nie bierze udziału w rozprawie, Sąd wyda wyrok zaoczny, przyjmując za prawdziwe twierdzenia powoda o okolicznościach faktycznych

przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości, albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa (art. 339 § 1 i 2 k.p.c.).

W okolicznościach niniejszej sprawy pozwany co prawda nie zaprzeczył żądaniu powoda, bowiem w ogóle nie zajął w sprawie stanowiska, jednakże w ocenie Sądu przytoczone przez powoda okoliczności faktyczne budzą uzasadnione wątpliwości, nie pozwalając na wydanie wyroku uwzględniającego powództwo.

Okoliczności faktyczne w istotnych dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy kwestiach Sąd ustalił na podstawie powołanych tam dokumentów oraz w oparciu o zeznania powoda B. W. (1).

Co do powołanych dokumentów, należy wskazać, iż nie były one przez powoda kwestionowane, ale też nie budziły wątpliwości Sądu w zakresie ich autentyczności i mocy dowodowej. Zeznania powoda miały znaczenie dla rozstrzygnięcia jedynie w tym zakresie, w jakim wynika z nich, że za okres, którego dotyczy objęty pozwem tytuł egzekucyjny, nie uregulował on dobrowolnie (to jest poza prowadzonym postępowaniem egzekucyjnym) – co wymaga podkreślenia, już po wydaniu tego tytułu wykonawczego – jakichkolwiek należności na rzecz Gminy M. G.. Brak było podstaw, by oświadczenia procesowe B. W. (1) w tym zakresie kwestionować.

W przepisach prawa, w tym w szczególności w normujących powództwa przeciwegzekucyjne art. 840-843 k.p.c. brak jest podstawy materialnoprawnej dla powództwa o pozbawienie wykonalności tytułu egzekucyjnego. Możliwe jest to jedynie w odniesieniu do tytułu wykonawczego, którym wskazany w pozwie nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym stał się po zaopatrzeniu go w klauzulę wykonalności (art. 776 zd. 2 k.p.c.). Już z tego względu, skoro powód – reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, będącego radcą prawnym – wystąpił o pozbawienie wykonalności nie tytułu wykonawczego, a tytułu egzekucyjnego w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym – mając na względzie brak podstawy prawnej takiego żądania, powództwo należałoby oddalić. Żądanie w tym zakresie zostało bowiem sformułowane w sposób jednoznaczny i niebudzący wątpliwości.

Nie zasługuje ono jednak na uwzględnienie również w razie przyjęcia, iż intencją B. W. (1) było w istocie pozbawienie wykonalności nie tytułu egzekucyjnego, a tytułu wykonawczego w postaci powołanego nakazu zapłaty zaopatrzonego w klauzulę wykonalności.

Jako że powód powoływał się na spełnienie objętego tytułem egzekucyjnym świadczenia, jego żądanie należało rozważyć w świetle treści art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c., zgodnie z którym dłużnik może w drodze powództwa żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub w części, jeżeli po powstaniu tytułu egzekucyjnego nastąpiło zdarzenie, wskutek którego zobowiązanie wygasło lub nie może być egzekwowane; gdy tytułem wykonawczym jest orzeczenie sądowe, dłużnik może powództwo oprzeć także na zdarzeniach, które nastąpiły po zamknięciu rozprawy, a także zarzucie spełnienia świadczenia, jeżeli zarzut ten nie był przedmiotem rozpoznania w sprawie.

Jednakże zarówno w pozwie, jak i nade wszystko będąc przesłuchiwany w charakterze strony podczas rozprawy w dniu 19 kwietnia 2016 r., powód powoływał się na uregulowanie objętych nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 23 lutego 2011 r., wydanym w sprawie I Nc 120/11 Sądu Rejonowego Gdańsk-Południe w Gdańsku jeszcze przed wydaniem przedmiotowego tytułu egzekucyjnego. Tymczasem oparcie powództwa przeciwegzekucyjnego na zarzucie spełnienia świadczenia jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy zarzut ten – ze względu na ustanowiony ustawą zakaz – nie mógł być rozpoznany w sprawie, w której wydano tytuł egzekucyjny (zob. uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 23 maja 2012 r., III CZP 16/12, OSNC 2012, Nr 11, poz. 129). Jednakże taka sytuacja w okolicznościach niniejszej sprawy nie miała miejsca. Zarzut spełnienia świadczenia nie został rozpoznany w sprawie, w której wydano tytuł egzekucyjny bynajmniej nie ze względu na istnienie ustawowego zakazu w tym zakresie, gdyż takiego brak, a dlatego, że B. W. (2) zarzutu takiego w tymże postępowaniu w ogóle nie zgłosił, nie zaskarżając w ogóle przedmiotowego nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym.

W kontekście powyższego już tylko na marginesie należy dodać, że chybione są twierdzenia powoda o uiszczaniu należności czynszowych na rzecz głównego najemcy, od którego podnajmował on lokal mieszkalny przy ul. (...) w G.,

albowiem tytuł egzekucyjny, którego dotyczy powództwo w niniejszej sprawie, nie obejmuje należności w za najem, a za bezumowne korzystanie z lokalu. Twierdzenia te nie mogłyby jednak odnieść skutku w realiach niniejszej sprawy przede wszystkim z tego względu, że składają się one na zarzut spełnienia świadczenia jeszcze przed wydaniem tytułu egzekucyjnego, który jednak w tym postępowaniu nie może zostać rozpoznany.

Sąd nie uwzględnił zgłoszonych podczas rozprawy w dniu 19 kwietnia 2016 r. wniosków o przesłuchanie świadków, powołanych na okoliczność spełnienia przez B. W. (2) świadczenia wynikającego z objętego pozwem tytułu egzekucyjnego, albowiem ich uwzględnienie prowadziłoby w sposób oczywisty do przedłużenia postępowania, zaś powód nie uprawdopodobnił, by nie zgłosił ich w pozwie bez swojej winy (zob. art. 207 § 6 k.p.c.). Podkreślenia w tym kontekście wymaga, iż już w wydanym w niniejszej sprawie dnia 22 grudnia 2015 r., a doręczonym pełnomocnikowi powoda 15 stycznia 2016 r., postanowieniu oddalającym wniosek o zabezpieczenie powództwa podniesiona została kwestia braku właściwej inicjatywy dowodowej po jego stronie. Jednocześnie podkreślenia wymaga, iż okoliczności, które miałyby zostać potwierdzone za pomocą zeznań zawnioskowanych przez powoda świadków w istocie nie mają znaczenia dla rozstrzygnięcia, jako że mieli swoimi oświadczeniami procesowymi potwierdzić spełnienie przez B. W. (2) świadczenia przed wydaniem wskazanego w pozwie nakazu zapłaty. Jak tymczasem wyjaśniono powyżej, kwestia ta nie ma znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy. Natomiast przedmiotem dowodu są jedynie te fakty, które mają istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 227 k.p.c.).

Co się zaś tyczy twierdzeń pełnomocnika powoda, iż prowadzona przeciwko B. W. (1) na podstawie objętego pozwem nakazu zapłaty egzekucja jest nieuzasadniona pod względem moralnym, należy wskazać, że art. 5 k.c. – zgodnie z którym nie można czynić ze swego prawa użytku, który byłby sprzeczny ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem prawa lub z zasadami współżycia społecznego, a zachowanie takie nie jest uważane za wykonywanie prawa i nie korzysta z ochrony – nie może stanowić skutecznej podstawy pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności (zob. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 2002 r., II CKN 943/00, niepubl., oraz uzasadnienie wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 13 listopada 2015 r., V ACa 476/15, niepubl.). Tak jest też w okolicznościach niniejszej sprawy. Unormowanie to nie może bowiem stanowić samodzielnej podstawy jakiegokolwiek roszczenia (zob. uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 6 marca 2002 r., V CKN 852/00, niepubl.).

Mając na względzie powyższe, na podstawie art. 840 § 1 pkt 2 k.p.c. w zw. z art. 5 k.c. – obu stosowanych a contrario – Sąd w punkcie I wyroku powództwo oddalił.

W punkcie II, stosownie do art. 98 § 1 k.p.c., to jest zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy, Sąd obciążył powoda kosztami niniejszego postępowania w całości jako stronę przegrywającą. Koszty te zostały już jednak przez B. W. (1) poniesione.

SSR Piotr Polczyński

ZARZĄDZENIE

1. (...)

2. (...)

3. (...).

(...)